

Til: Norges Idrettsforbund og Olympiske og Paralympiske komité (NIF)

nifhoringer@idrettsforbundet.no

4.09.2024

Innspill til NIF sitt høringssvar på regjeringens forslag til ny nasjonal anleggsplan

Det vises til anleggsutvalget sitt forslag til høringssvar på regjeringens forslag til ny nasjonal anleggsplan. Kampidrettsforbundene Norges Bokseforbund, Norges Kickboxingforbund Norges Bryteforbund, Norges Judoforbund, Norges Kampsportforbund og Norges Fekteforbund oversender med dette vårt felles innspill til det foreslåtte høringssvar.

Oppsummering av våre innspill:

- Kampidrettsforbundene anerkjenner NIFs innsats for et samlet høringssvar, men ser behov for sterkere faglig underbygning når argumentene retter seg mot fagfolk i departementet.
- Støtter prinsippet om forutsigbarhet, men foreslår en mer behovsbasert tilnærming som kan prioritere idretter uten dedikerte anlegg.
- Justering av tilskuddssatser er nødvendig, og det anbefales å forskriftsfeste årlig regulering etter SSBs byggekostnadsindeks.
- Vi ønsker at NIF skal ta til orde for økt fleksibilitet i bruk av midler til både nybygg og rehabilitering av eksisterende bygg.
- Vi mener at samarbeid med private bør sees som et supplement, ikke en universalløsning, da det har begrenset effekt for mindre idretter.
- Kampidrettene anbefaler et tydeligere fokus på inkludering og tilgjengelighet i anleggsutviklingen for å sikre anlegg som er trygge og inviterende for alle.

Generelle merknader – form og tone

Vi vil starte med å anerkjenne NIFs innsats for å samle hele idrettsbevegelsen om et felles høringssvar. Det er en utfordrende oppgave å representere et mangfold av idrettsgrener og interesser, og vi har forståelse for at NIF må være prinsipielle, samlende og overordnede i sine innspill for å favne bredden i idrettssektoren. Formatet som NIF har valgt, fungerer godt for å kommunisere komplekse budskap på en lettfattelig måte, noe som er viktig for å få politisk gehør og engasjement.

Imidlertid ønsker vi å påpeke at, når vi henvender oss til fagfolk i departementet, som har ansvaret for utformingen av regelverk og proposisjoner, kreves det en sterkere faglige argumenter. Dette er særlig viktig når ordlyden er så tydelig og krass som i NIFs innspill. For eksempel refererer NIF til regjeringens forslag som et «løftebrudd» på Hurdalsplattformens ambisjoner om å bygge flere idrettsanlegg i samarbeid med idrettsbevegelsen. Selv om vi deler frustrasjonen og behovet for å være tydelige, mener vi at en slik påstand vil ha større gjennomslagskraft hvis den støttes av konkrete eksempler og data som dokumenterer avviket fra de politiske løftene.

Videre, når NIF uttrykker bekymring over forslaget om at det kun kan søkes om spillemidler tre ganger, påpekes det at denne endringen vil fjerne forutsigbarheten som mange idrettslag og kommuner er avhengige av. Her kunne det vært verdifullt å inkludere eksempler eller statistikk som viser hvordan nåværende praksis har bidratt til faktisk anleggsutvikling i hele landet, og hvordan en endring i denne praksisen potensielt kan påvirke prosjekter negativt. Slike faglige argumenter vil styrke høringssvaret og gjøre det til et mer robust grunnlag for diskusjoner om konkrete regelendringer.

Vi mener derfor at mens NIFs høringssvar fungerer godt i en kommunikasjonssammenheng, vil det kunne styrkes ytterligere som grunnlag for proposisjoner og regelendringer ved å inkludere en mer faglig underbyggelse av de argumentene som fremmes. Dette vil gjøre at idrettssektorens behov og utfordringer i større grad blir tatt på alvor i de videre politiske - og kanskje spesielt de byråkratiske - prosessene.

Om de enkelte punktene i utkastet til høringssvar

Forutsigbarhet

Vi anerkjenner viktigheten av forutsigbarhet som et grunnleggende prinsipp i idrettspolitikken, spesielt når det gjelder finansiering og støtte til bygging av idrettsanlegg. Forutsigbarhet gir idrettslag og kommuner trygghet til å planlegge, prosjektere og gjennomføre anleggsprosjekter med visshet om at de vil motta nødvendig støtte, selv om tidspunktet for tildelingen kan variere. Dette er et viktig element for å sikre at det bygges anlegg som gir flere muligheter for fysisk aktivitet og inkluderer flere i idretten.

Vi deler NIFs syn på at forutsigbarhet er essensielt, men vi ønsker å utfordre synspunktet om at "alle skal få" nødvendigvis er det samme som forutsigbarhet. NIF argumenterer i sitt høringssvar for at dagens praksis, hvor alle søknader til slutt sikres spillemidler, gir en stabil ramme som idrettslag og kommuner kan stole på. Likevel mener vi at en slik tilnærming kan føre til utfordringer når det gjelder å prioritere mellom ulike behov i idrettssektoren.

For kampsportforbundene, som ofte representerer idretter uten dedikerte anlegg, kan prinsippet om at alle søknader får støtte etter tur, uavhengig av reelle behov eller strategiske prioriteringer, innebære at våre idretter blir nedprioritert. Vi opplever at mangelen på spesifikke anlegg gjør det vanskelig å tiltrekke oss nye utøvere og å utvikle eksisterende aktiviteter. Dersom midlene fordeles uten mulighet for prioritering, kan dette redusere muligheten til å støtte idretter som virkelig trenger fasiliteter for å vokse og utvikles.

Vi ser en verdi i en mer behovsbasert tilnærming der det gis rom for prioriteringer som reflekterer idrettenes ulike behov, geografiske ulikheter og mangfoldet av aktivitetstilbud. For eksempel kan prioriteringsmekanismer som tar hensyn til idretter med liten anleggsdekning, som kampsportene, bidra til en mer rettferdig og effektiv fordeling av midlene. Slik kan vi sikre at midlene brukes der de gjør mest nytte, og ikke nødvendigvis fordeles likt uten hensyn til hvilke idretter som står overfor de største utfordringene.

Videre vil en slik prioritering kunne bidra til å fremme inkludering og mangfold ved å sikre at det bygges anlegg som er tilgjengelige og attraktive for ulike grupper i samfunnet, inkludert barn og unge, personer med funksjonsnedsettelse, og minoritetsgrupper som ofte er underrepresentert i

tradisjonelle idrettsanlegg. Vi mener at en slik behovsbasert fordeling kan være en viktig faktor for å realisere regjeringens mål om en mangfoldig og inkluderende idrett.

Derfor støtter vi NIFs vektlegging av forutsigbarhet som prinsipp, men vi mener at dette ikke utelukkende kan bety at alle får støtte uten prioritering. Forutsigbarhet må også innebære at vi kan forutse at midlene går til de prosjektene som har størst behov og potensial til å bidra til bredere deltakelse i idretten. Dette vil gjøre det mulig å målrette ressursene der de trengs mest, og sikre at hele idrettssektoren, inkludert idretter som våre, får en rettferdig mulighet til å utvikles og blomstre.

Rammebetingelser

Kampidrettene er enige i NIFs grunnleggende syn på at rammebetingelser spiller en avgjørende rolle i anleggsbyggingen og utviklingen av idrettsanlegg over hele landet. Det er ingen tvil om at statens viktigste verktøy for å stimulere til økt anleggsbygging er gjennom tilskuddssatser og en målrettet forvaltning av spillemidlene. I NIFs høringssvar fremheves det at en justering av tilskuddssatsene er det mest effektive virkemiddelet for å stimulere til at nødvendige anlegg blir bygget, slik at idrettslag og særforbund kan realisere sine planer og aktiviteter. Det er også et virkemiddel som bør ses i sammenheng med bedre behovsvurderinger, slik at det blir mulig i større grad å prioritere tildelingene der behovene er størst.

Vi er derfor enige i at tilskuddssatsene bør justeres, særlig i en tid hvor kostnadene for bygging og vedlikehold av idrettsanlegg har økt betydelig. For våre idretter, som ofte mangler egne dedikerte anlegg, er dette spesielt viktig. Høyere tilskuddssatser kan bidra til å redusere de økonomiske barrierene som mange klubber møter når de planlegger nye anlegg, og vil kunne sikre at flere prosjekter faktisk realiseres. Dette gjelder ikke minst for kampidrettene. NIF bør i den forbindelse overveie å spille inn at det forskriftsfestes at satsene årlig reguleres i takt med SSB sin byggekostnadsindeks.

NIF peker også på at etterslepet på tildeling av spillemidler har blitt redusert, og at det derfor er rom for å øke tilskuddssatsene uten at etterslepet vokser på nytt. Det kan være et poeng å nyansere litt her. Reduksjonen i etterslepet har i stor grad vært et resultat av redusert anleggsbygging, noe som antageligvis er styrt av høy rente. Dette er en viktig distinksjon, da det er vesentlig å forstå at lavere aktivitet i anleggsbyggingen ikke nødvendigvis betyr at behovene er mindre, men snarere at idrettslag og kommuner har holdt igjen på nye prosjekter på grunn av økonomisk usikkerhet.

I dette avsnittet mener kampidrettene også at NIF med fordel kan fokusere på fleksibilitet i bruken av midler til både nybygging og rehabilitering av eksisterende anlegg. Dette er et aspekt som vi mener ikke er tilstrekkelig adressert i NIFs høringssvar. Mange eksisterende næringsbygg kunne eksempelvis vært oppgradert, omregulert og tilpasset idrettens behov med relativt små midler. Dette er selvsagt spesielt gunstig for våre idretter som ikke alltid trenger store eller komplekse fasiliteter.

Rehabilitering av eldre bygg til bruk for idrettsformål kan også være en bærekraftig tilnærming, både økonomisk og miljømessig.

Samarbeide med private

I forslaget til høringssvar adresseres behovet for å stimulere til økt samarbeid mellom offentlige og private aktører i utviklingen av idrettsanlegg. Vi ser at dette er en del av en bredere samfunnstrend der offentlig-private samarbeid anses som en løsning på mange av dagens utfordringer, inkludert idretten sine anleggsutfordringer. Kampidrettene er imidlertid usikre på hvordan slike samarbeider faktisk påvirker de mindre idrettene.

For kampsportene har samarbeidet med private andre aktører så langt hatt begrenset direkte effekt, da våre klubber i stor grad mangler de kommersielle kontaktene utenfor idretten som kan være nødvendige for å realisere anlegg. Vår erfaring er at det primært er større og mer kommersielt orienterte idretter som har mulighet til å dra nytte av slike partnerskap. Det betyr at selv om økt samarbeid med private kan gi fordeler for enkelte, er det ingen garanti for at dette vil bidra til en generell økning i anleggsbyggingen som omfatter hele bredden av norsk idrett.

Forslaget til høringsvar er tydelig på prinsippet om at spillemidlene ikke skal kunne omgjøres til privat fortjeneste, noe vi fullt ut støtter. NIF fremhever også at dagens regelverk, som krever at mer enn halvparten av eierandelene i et samarbeidsprosjekt er eid av idrettslag eller kommuner, er et sunt prinsipp som bør videreføres. Vi deler denne oppfatningen, da dette sikre at det alltid er idrettens behov og formål som står i sentrum.

Selv om vi ser behovet for økt samarbeid med private, mener vi at det er viktig å være realistiske i vurderingen av hvilke effekter dette kan ha. Samarbeid med private bør ikke sees som en universalløsning, men snarere som et komplement der det kommunale handlingsrommet ikke strekker til.

Det finnes i dag en rekke private kampsportsaktører (private treningssenteret der en kan trene ulike typer kampsport). For den frivillige og organiserte idretten er det allerede utfordrende å konkurrere med disse instituttene. For at våre idretter skal kunne tilby gode treningsfasiliteter til deres medlemmer, til en pris som er overkommelig er spillemiddelfinansierte anlegg en forutsetning. Det er derfor viktig at det lages en ordning som ikke tillater at private institusjoner å komme i posisjon til å få utløst spillemidler, via en proforma-klubb eller lignende konstruksjoner.

Endringer i tilskuddssatser uten å øke etterslepet

Vi setter pris på høringsvaret er tydelig på at tilskuddssatsene det avgjørende verktøy for å stimulere til økt anleggsbygging. I en tid hvor bygg- og materialkostnadene har økt betydelig, er det avgjørende at tilskuddssatsene justeres for å reflektere de faktiske kostnadene ved å bygge og vedlikeholde idrettsanlegg.

Kampsportene er usikre på premisset bak argumentet om at det er mulig å øke tilskuddssatsene uten at etterslepet nødvendigvis vil øke. Reduksjonen i etterslepet som har funnet sted skyldes i stor grad en nedgang i anleggsbyggingen og ikke nødvendigvis en forbedring av de økonomiske rammebetingelsene. Denne situasjonen kan være et resultat av at klubber og kommuner har sett seg nødt til å utsette eller skrinlegge prosjekter på grunn av økonomisk usikkerhet og høy rente.

Vi mener derfor at en økning i tilskuddssatsene kan være en kritisk faktor for å sikre at nødvendige anlegg blir realisert. For våre idretter, som ofte opererer i mindre egnede lokaler, vil økte satser kunne bidra til at flere prosjekter faktisk blir gjennomført, og at vi dermed kan tilby bedre og mer tilgjengelige fasiliteter til våre utøvere. Dette vil ikke bare bidra til å styrke våre idretter, men også til å oppfylle de overordnede målene om inkludering og bred deltakelse i norsk idrett. Dette vil vi oppfordre NIF til å se nærmere på i et endelig høringsvar.

Vi ser verdien av NIFs oppfordring til å utforske mulighetene for ekstrasatser, og vi støtter at dette bør vurderes på en måte som balanserer hensynene til å fokusere spillemidlene der det er prekære

behov for anleggsutvikling, uavhengig av om det handler om type av anlegg eller geografisk plassering.

I tillegg mener vi at det også at det her kan legges vekt på rehabilitering og omregulering av eksisterende bygg, noe som kan gi en rask og kostnadseffektiv økning av tilgjengelige kvadratmeter til idrettsformål. Dette er selvsagt spesielt gunstig for idretter som våre, som ofte ikke har krav om spesifikke høyder eller store arealer, og som derfor kan dra stor nytte av eksisterende bygningsmasse.

Punkter som vi mener NIF bør løfte frem i sitt endelige høringssvar

Som nevnt tidligere opplever vi at våre idretter, som ofte har mindre kommersiell appell, at støtte til ombygging og rehabilitering av eksisterende bygg ville være mer relevant og praktisk. Vi ønsker derfor at NIF drøfting av dette temaet i sitt høringssvar. Ved å inkludere rehabilitering som en del av tilskuddsordningen, kan vi oppnå mye med relativt små midler, og samtidig bidra til en mer bærekraftig forvaltning av ressursene.

Det kan vurderes om det er et poeng å inkludere et tydeligere fokus på inkludering og tilgjengelighet i høringssvaret. Idretten spiller en viktig rolle som arena for fellesskap og sosial inkludering, og for å oppnå dette er det avgjørende at anleggene er inviterende, tilgjengelige, og trygge for alle, uansett alder, ferdighetsnivå eller bakgrunn. Dette innebærer ikke bare at anleggene skal være fysisk tilgjengelige, men også at de skal fremstå som gode og trygge møteplasser.

Avslutning

Kampidrettene setter stor pris på måten arbeidet med NIFs anleggspolitikk og prioriteringer gjennomføres på med interne høringer med gode tidsfrister.

Vennlig hilsen

Norges Bokseforbund, Norges Kickboxingforbund
Norges Bryteforbund, Norges Judoforbund, Norges Kampsportforbund, Norges Fekteforbund